

КУ «Публічна бібліотека Збараської міської ради»
Відділ інформації, реклами, удосконалення методики і
практики бібліотечної роботи

Серія: «Видатні люди України»

Людина – епоха:
Дмитро Павличко

рекомендаційний
біобібліографічний посібник

Збараж – 2025

УДК 01(477.84)(092)

Укладач: Н. Сенчишин, *провідний бібліограф відділу інформації, реклами, удосконалення методики і практики бібліотечної роботи КУ «Публічна бібліотека Збараської міської ради»*

Комп'ютерний набір: Н. Сенчишин

Відповідальна за випуск: О. Бойко, *директор КУ «Публічна бібліотека Збараської міської ради»*.

Л 93 Людина-епоха: Дмитро Павличко [Текст]: реком. біобібліогр. посіб. / КУ «Публічна бібліотека Збараської міської ради», від. інформ., реклами, удосконалення методики і практики бібл. роботи; уклад. Н. Сенчишин. – Збараж, 2025. – 26 с.: фотогр.

Дмитро Павличко – український поет, перекладач, літературний критик, публіцист, шістдесятник, громадсько-політичний діяч. Він також був дипломатом, політиком та одним із авторів Акту проголошення незалежності України.

Адресується усім, хто не байдужий до історії та сьогодення України.

Електронну версію посібника розміщено на веб-сайті КУ «Публічна бібліотека Збараської міської ради»: <http://www.zbarazh-library.-com.ua/writen-people.html>,

© Відділ інформації, реклами, удосконалення методики і практики бібліотечної роботи , 2025

© КУ «Публічна бібліотека Збараської міської ради», 2025

Народився поет 28 вересня 1929 р. в с. Стопчатові на Івано-Франківщині у багатодітній родині, «коли копати картоплю мати з батьком йшли» – «тверда земля Дмитрові була за ліжко, шорсткий киптар за пелюшки». Доля судилася поетові така, як і всім українцям, та ще бідакам: нужда, тяжка праця, бідненька освіта – такий шлях і слава сину лісоруба. Кпини та знущання за рідну мову, за босі ноги...

Батьки – Василь та Параска Павлички

У розмові з журналістами Д. Павличко згадує: «...*Батьком* мій був громадським діячем, людиною з великим досвідом. У часи Першої світової війни він служив в австрійській армії, мав свого коня, але обслуговував ще коня офіцера у третьому полку цісарської кавалерії. Тобто був по-німецьки *putzer-ом*, а по-українськи – «чистильником», який мав дбати, щоб офіцер на своєму коні виглядав як бог. Офіцер ставився до нього погано, бив його, і батько здався в полон російським військам. З табору військовополонених, який був на Дарниці, він утік до Києва – прив'язавши ремінцем до голови штани з сорочкою, переплив Дніпро. Батько пережив у столиці всі важливі події української

революції: бачив і Грушевського, і Центральну Раду... Але в місті не прижився. Сівши на коня свого господаря, він повернувся додому, у Стопчатів, де його знову забрали в ту ж австрійську армію... Там його звинуватили в тому, що проголошував революційні антиавстрійські промови, заарештували і засудили до кари смертної. Він мусив бути розстріляним у своїй військовій частині, тому його везуть з Відня до Львова і зачиняють у давню австрійську тюрму, в якій ще Франко сидів. Батько був сильним чоловіком, тому вирвав у тюремного вартового карабін, забрав ключі і відкрив ними всі камери. Він вийшов на свободу 1 листопада 1918 року: Львів захоплений січовими стрільцями, і влада в місті вже в руках Дмитра Вітовського. Василь Павличко вливається в армію Західно-Української Народної Республіки. Він воював з поляками, дивуюся, що згодом його за те польська жандармерія не заарештувала. Мій батько був прекрасним промовцем, це від нього я перейняв смілість виходити на сцену і промовляти до народу. Я любив виступати – це завжди мені шкодило, бо я імпровізував, але тепер уже знаю, що імпровізації мої – це дорога до пекла...»

«...Моя мати була неграмотною, але вона знала напам'ять мало не половину «Кобзаря». Вона змушувала моїх старших братів і сестру щонеділі по службі Божій читати їй уголос вірші Шевченка. Мати любила «Наймичку», «Катерину» і політичні вірші. І коли я підріс і прийшла моя черга читати, то я, будучи нерозумним, квапився втекти від того читання швидко на вулицю, на забаву, до дітей, і через те пропускав цілі абзаци або й цілу сторінку з «Кобзаря». А вона казала: «Стоп!» – і цитувала пропущене мною напам'ять. Пізніше я зрозумів, як багато я завдячую традиції сімейного читання в нашій хаті. Я завжди був під впливом матері, яка дуже шкодувала, що батько не віддав її до школи. Мій дід був багатим, але за австрійських часів, та ще й під час Першої світової війни, думав не про освіту дітей, а про те, як йому п'ятьом донечкам дати кожній шматок землі. Мати моя народилася 1900 року. Дід дав їй гарний шмат землі, вона вийшла заміж теж не за такого зовсім бідака, але часу на науку ніколи не мала. Згодом вона писала мені листи, римовані,

як вірші, і жаліла мене: «Ти постійно в книгу дивишся, а наука – тюрма, в ній розради нема, тільки книжка німа"»...».

Померла 1955 р. від тяжкої праці.

<https://www.istpravda.com.ua/articles/2023/02/1/162354/>

Родина. Малий Дмитрик праворуч від тата. Фото 1936 року

Освіта на Підкарпатті була у пошані. Та й житейський глузд підказував: малоземельні батьки нічого не могли лишити дітям у спадок, окрім знань, які прагнули дати за всяку, дуже тяжку як на селянський статок ціну. Початкову освіту Дмитро розпочав здобувати в польській школі в Яблуневому. Школа була польська, українська мова – заборонена. Конфлікти, що з цього виникали, поет пригадає згодом у нотатках «Про себе» та ще у віршах вилле гіркоту зневаженої гідності («За мову мужицьку не раз на коліна довелось у школі ставати мені...»).

Потім була Коломийська гімназія, де Павличко опанував німецьку мову та латинь. Усі ці роки хлопець із захопленням читає українські книжки. Про це молодий поет захоплено пише у вірші «1939 рік». У тимчасово окупованій Коломії одразу за парканом гімназії, де на той час навчався поет, фашисти розташували єврейське гетто. Звідси бранців партіями вивозили на розстріл, а ті, що лишалися, пухли від голоду. Темними

ночами гімназисти прив'язували тягарі до привезених матерями паляниць і, розкручуючи такий молот із хліба й каменю, перекидали його на територію гетто. Вдень їх зустрічали страдницькі й вдячні погляди зчорнілих єврейських дітей. Очі болю і сподівання. Вони запам'ятаються назавжди. 26 січня 1944 р. разом із колоною євреїв (у числі інших заложників) в Шипарівському лісі німці розстріляли брата Петра. Дмитрові тоді виповнилося 15 років, він пише свій перший вірш, що стосується саме цієї трагедії, а згодом відобразив цю подію у поемі «Вогнище».

Учень 10 класу Дмитро Павличко, 1949 рік. «Я в нашому класі єдиний українець був»

З осені 1945 р. по літо 1946 р. поет був ув'язнений за сфабрикованим сталінськими каральними органами звинуваченням у приналежності до УПА по сфабрикованому звинуваченню в причетності до бандерівських злочинств. Звільнили неповнолітнього Дмитра разом з іншими, тільки зізнання у своїй причетності до національного повстанського руху від них енкаведисти так і не дочекалися. На зустрічі з Д. Гордоном Д. Павличко про цю історію розповідає так: *«У 16 років я повернувся із Коломийської гімназії, оскільки мого брата вбили гестапівці, був одержимий помстою, і зі своїми друзями, хлопцями стопчатовськими створили свій рій із 6 осіб.*

Псевдоніми собі вибрали, позивні. Мої друзі зі Стопчатова – хлопці сільські, тому просто назвалися: Береза, Дуб, Яблуня... У мене був - позивний Дорошенко...». «У куцах із ракетами сидів я в колючому куці глodu, страшнющому, сиджу, ледве терплю – біля самої дороги з Коломиї на Печеніжсин. До селища кілометрів п'ять, у мене дві ракети – червона й зелена. Якщо «пайдешники» («червоні») йдуть, я червону запустити маю (за мною стежать, це доручення, як контракт), якщо нікого – зелену. Нікого не було, я в тому куці відсидів, ось і вся моя служба в УПА».

1948 р. Д. Павличко скінчив десятирічку і подав документи до Станіславського медичного інституту (зараз м. Івано-Франківськ), але відсутність потрібної довідки з військкомату ураз поламала ці наміри й привела юнака на фізичний факультет Чернівецького університету. Та й сюди його не прийняли. Тоді Дмитро приймає рішення стати студентом філософського факультету Київського університету. Та не довелося – його не прийняли на тій підставі, що він був галичанином.

Д. Павличко, 1953 рік

1948 року Дмитро вступив до Львівського університету, де вивчав українську мову та літературу. Студентом він очолював літературну частину Львівського театру юного глядача, згодом – відділ поезії журналу «Жовтень». 1953 року Д. Павличко вступив до аспірантури, досліджував сонети І. Франка, але незабаром залишив наукову роботу. Його виключили з аспірантури за виступ на зборах викладачів із критикою русифікаторської політики влади. Офіційною причиною виключення

називали «неуспішність». Того самого року вийшла його перша збірка поезій «Любов і ненависть».

Із 1954 р. Д. Павличко – член Спілки письменників СРСР – за пропозицією М. Бажана Д. Павличка було прийнято заочно.

Одружився Дмитро Павличко 1957 року, а 15 грудня 1959 у місті Львові в сім'ї у письменника народилася старша донечка Соломія. І значно пізніше прийшла у світ її сестра Роксолана.

З дружиною Богданою, 1958 р.

1964 р. Д. Павличко з родиною переїхав до Києва і очолив сценарну майстерню кіностудії ім. О. Довженка. За його сценаріями поставлені фільми «Сон» (1965 р.) – у співавторстві з В. Денисенком та «Захар Беркут» (1970 р.)

Дмитро Павличко із доньками Роксоланою (у центрі) та Соломією, 1967 рік.

1977 р. Д. Павличко стає лауреатом Державної премії України ім. Т. Шевченка. Далі працює секретарем СП СРСР із 1986 р., а з 1988 р. – секретарем правління СПУ. 1989 року Д. Павличко обирають головою Товариства української мови ім. Т. Г. Шевченка. Поет є одним із організаторів Народного Руху України, Демократичної партії України.

Протягом 1990 – 1994 рр. Павличко був депутатом Верховної Ради та певний час – послом України в Канаді. 1997 року поета нагороджено орденом «За заслуги» III ст., а 12 липня 1999 р. – орденом князя Ярослава Мудрого V ст. за вагомий особистий внесок у розвиток дипломатичної служби, піднесення авторитету України на міжнародній арені.

З жовтня 1995 р. до травня 1998 р. поет був Надзвичайним і Повноважним Послом України в Словацькій Республіці. Також Павличко був Послом України в Республіці Польща в період з весни 1999 р. по лютий 2002 р. (завдяки його старанням в центрі Варшави в березні 2002 р. було споруджено пам'ятник

Тарасу Шевченку). 2004 р. за визначний особистий внесок у розвиток української літератури, створення вершинних зразків поетичного слова, плідну державну і політичну діяльність поету присуджено звання Героя України з врученням ордена

На відкритті пам'ятника Т. Шевченку у Варшаві 11.03. 2002.

Держави.

Із 21 жовтня 2005 р. по 25 травня 2006 року – народний депутат України (фракція Української Народної Партії). На IV Всесвітньому Форумі Українців (Київ, серпень 2006 р.) Дмитра Павличка було обрано Головою Української Всесвітньої Координаційної Ради. 25 вересня 2009 р. Д. Павличка нагороджено орденом князя Ярослава Мудрого IV ст. за визначний особистий внесок у збагачення літературної спадщини українського народу, багаторічну плідну громадсько-політичну діяльність та з нагоди 80-річчя від дня народження. 22 січня 2015 р. за значний особистий внесок у державне будівництво, соціально-економічний, науково-технічний, культурно-освітній розвиток Української держави, багаторічну сумлінну працю та високий професіоналізм нагороджений Орденом Свободи, у 2016 р. – Відзнакою Президента України – ювілейною медаллю «25 років незалежності України».

У літературному доробку Дмитра Павличка – поетичні збірки «Любов і ненависть» (1953 р.), «Моя земля» (1959 р.), «Правда кличе!» (ця збірка з червоною обкладинкою, яка відкривалася циклом «Ленін іде», де були вірші проти націоналістів була різким осудом тоталітаризму; відчувалася в ній і гаряча залюбленість в рідну українську мову, гнівний осуд перекінчиків, які забули, зрадили її «заради лакомства нещасного», і отой український національний дух; однак, коли книжка була надрукована, її визнали «ідеологічно ворожою», і весь тираж (крім кільканадцяти примірників) було знищено), «Чорна нитка» (1958 р.), «Бистрина» (1959 р.), «Днина» (1960 р.), «Пальмова віть» (1962р.), «Пелюстки і леза» (1964р.), «Хліб і стяг», «Гранослов» (1968 р.), «Сонети подільської осені» (1973 р.), «Таємниця твого обличчя» (1974 р., 1979 р.), Вибрані твори в двох томах, «Спіраль» (1984 р.), «Задивлений у будущину", "Поєми й притчі", "Вибрані вірші» (1986 р.), «Покаянні псалми» (1994 р.), «За нас» (1995 р.), «Золоте ябко» (1998 р.), «Ностальгія» (1998 р.), «Засвідчую життям» (2000 р.), «Наперсток» (2002 р.), «Рубаї» (2003 р.), «Сонети» (2004 р.), «Не зрадь» (2005 р.), «Три строфи» (2007 р.), «Аутодафе» (2008 р.)... та багато інших.

Його перу належать такі збірки літературно-критичних статей: «Магістралями слова» (1978 р.), «Над глибинами» (1984 р.), «Біля мужнього слова» (1988 р.); книги для дітей – «Золоторогий Олень» (1970 р.), «Дядько Дош» (1971 р.), «Де найкраще місце на землі» (1973 р.), «Смерічка» (1982 р.), «Плесо» (1984 р.), «Рідна мова».

Дмитро Павличко є також і визначним майстром перекладу (перекладає з англійської, іспанської, італійської, французької, португальської, їдиш та багатьох слов'янських мов) – «Світовий сонет» (сонетна творчість європейських поетів, 1983 р.), «Сонети Шекспіра» (1995, 1998 р.), «50 польських поетів» (антологія польської поезії, 2000 р.), «Поезії Хосе Марті» (2001 р.), «Антологія словацької поезії ХХ століття» (1997 р.), «Мала антологія хорватської поезії» (2008 р.). Завдяки перекладацьким та організаторським зусиллям Павличка український читач познайомився з Шарлем Бодлером, Гвездославом, Луїсом де Камоенсом... Своїми

перекладами Павличко запропонував нове прочитання творів Данте Аліг'єрі, Франческо Петрарки, Мікеланджело Буонарроті, Федеріко Гарсія Лорки, Хосе Марті, Сесара Вальєхо, Рубена Даріо, Йогана Вольфганга Гете, Генріха Гайне, Райнер Марія Рільке, Генріка Ібсена, Леопольда Стаффа...

Дмитро Павличко – автор відомих пісенних текстів – «Впали роси на покоси», «Лелеченьки», «Пісня про Україну», «Долиною туман тече», «Явір і яворина», «Я стужився, мила, за тобою», «Дзвенить у зорях небо чисте», «Розплелись, розсипались»... Пісня «Два кольори» (1949 р.) стала народною. КДБ звинуватив Павличка в тому, що «Два кольори» – це бандерівська пісня.

*Дмитро Павличко з
Олександром Біла-
шем, який поклав
на музику його вірш
«Два кольори».*

*Троє в центрі –
Василь
Гринчак,
Дмитро
Павличко та
Ліна Костенко.*

На слова поета написали чимало пісень і автори – Володимир Губа, Юлій Мейтус, Богдан Янівський, Богдана Фільц, Олександр Ільїв, Микола Литвин, Галина Менкуш, Галина

Ільева. Твори на слова Дмитра Павличка виконують українські співаки Дмитро Гнатюк, Анатолій Мокренко, квартет «Явір», Василь Зінкевич...

Творчий доробок Дмитра Павличка відомий у близькому і далекому зарубіжжі. Окремими книгами виходили його твори російською, естонською, польською, болгарською, угорською, грузинською та слов'янськими мовами.

Нелегкий шлях судився Д. Павличкові. Поет належав до категорії «шістдесятників», як і Ліна Костенко, Василь Симоненко, Іван Драч та інші. Саме вони очолювали правозахисний рух 60-70 рр. ХХ ст. в Україні, саме вони били на сполох нашої національної самосвідомості. Тому й Павличкова мова виросла на глибоких українських літературних традиціях, на осягненні безмежних скарбів літературної спадщини, що залишили нам Т. Шевченко, І. Франко, Леся Українка, М. Рильський. Вона допомагає нам зрозуміти основні риси української культури. Дмитру Павличкові судилося долею нести вогонь свого таланту людям та вдовж червоно-чорної стежини його життя йшли поруч із ним два довічні супутники нашого буття – Любов і Журба.

Помер Дмитро Павличко 29 січня 2023 року на 94-му році життя в Києві. український поет, громадський і державний діяч, Герой України.

Його пам'ятатимуть як одного з авторів Декларації про державний суверенітет України й організаторів українського

національного руху. І звісно, як видатного поета.

Рекомендована література, яка є у фондах наших книгозбірень

Павличко, Д. Тасмниця твого обличчя [Текст]: лірика / Дмитро Павличко. – Київ: Молодь, 1979. – 107 с.

Автор книги заглиблюється у теми – любові до рідної землі, жінки-матері, коханій....

Павличко, Д. Поеми та притчі [Текст] / Дмитро Павличко. – Київ: Дніпро, 1986. – 214 с.

До збірки ввійшли поеми та притчі відомого українського радянського поета, лауреата Державної премії УРСР імені Т. Г. Шевченка, Республіканської комсомольської премії імені М. Островського. Провідний мотив книжки – утвердження моральної стійкості людини, безкомпромісності в боротьбі за гуманістичні ідеали.

Павличко, Д. Рубаї [Текст]: лірика / Дмитро Павличко. – Київ: Молодь, 1987. – 248 с.

«...Видатний майстер фотографії замислився і сказав, що він би міг своїми фотографіями проілюструвати мої вірші. Фотографії з філософської, трохи абстрактної лірикою - це ризикований крок, але чому ні? Можна сприймати окремо фотографії, окремо - рубаї. А якщо виникне враження зв'язку між зоровим і словесними

рядами цієї книги, ми, автори її, будемо вважати, що не дарма працювали ...».

Дмитро Павличко

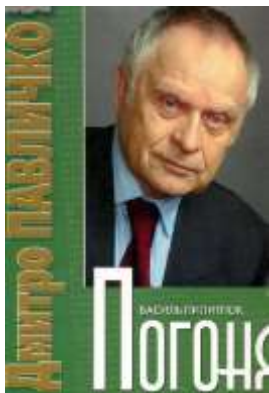
Павличко, Д. Твори: в 3 т. Т. 3. [Текст]: Переклади / Дмитро Павличко. – Київ: Дніпро, 1989. – 494 с.

До третього тому увійшли вибрані переклади з вітчизняної та зарубіжної класики.

Павличко, Д. Засвідчую життя [Текст] / Дмитро Павличко. – Львів: Світло й Тінь, 2000. – 144 с.

У книжці «Засвідчую життя» – два розділи: в одному – нові поезії Д. Павличка, в другому – вірші, присвячені І. Франкові, свого часу видані під заголовком «Задивлені в будущину». В нових творах поета є різні речі, – від закличних декларацій до гумору, але найцікавіше тут – портрети видатних людей, а також сповідь автора у циклі «Я винен».

Павличко, Д. Погоня [Текст] / Дмитро Павличко, Василь Филип'юк. – Львів: Світло й Тінь, 2004. – 96 с.: фотогр.

День 24 серпня 1991 року кардинально змінив хід української історії. Почала діяти національна ідея нашого народу в формі реальної, віками омріяної державної незалежності. У книжці «Погоня» Дмитро Павличко подає той день як факт власної біографії, фіксуючи найменші подробиці й деталі, перебіг

думок і почуттів, що позначились на проголошенні «Акта про державну незалежність України». «Погоня» - це результат співробітництва двох видатних митців Дмитра Павличка і Василя Пилип'юка. Це вже четверта книжка, де поет і майстер фотографії являють свою спорідненість, захопленість образами рідного краю, любов до України. Створена Василем Пилип'юком лаконічна, цікава і правдива фотобіографія Дмитра Павличка виходить як третій том серії про видатних людей «Постаті» (уривок із відгуку Романа Лубківського про книгу)

Павличко, Д. Вибрані твори. У 2 т. Т. 1. [Текст]: Вірші. Поеми / Дмитро Павличко ; редкол.: М. Зяблюк (гол.) [та ін.] ; вступ. ст. М. Жулинського. – Київ : Вид-во «Укр. Енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2008. – 608 с.

До першого тому увійшли поезії, створені Д. Павличком у різні періоди життя. Читач заглиблюється у неповторний мистецький світ і всесвіт поета, його громадянський пафос, філософсько-пасіонарне осмислення долі й звичаги українського народу.

Павличко, Д. За грань тисячоліть [Текст]: Восьмивірші / Дмитро Павличко ; упоряд. Д. Пилипчук. – Івано-Франківськ: Гостинець, 2009. – 183 с.

В цьому виданні вперше представлено октави Дмитра Павличка – одну з найлаконічніших форм його творчості.

Павличко, Д. Спогади: Т. 1. [Текст] / Дмитро Павличко. – Київ: Ярославів Вал, 2015. – 488 с.

Видатний учень і послідовник Франка, Дмитро Павличко міг би сказати про себе ось цими геніально простими словами: «Все, що мав у життю, він віддав / Для одної ідеї, / І горів, і яснів, і страждав, / І трудився для неї». Емоційно, естетично й інформаційно насичені, його «Спогади» несуть читачеві не стільки фрагменти мінливого й неспокійного життя самого автора, скільки драматичний образ України ХХ-го й початку ХХІ-го століть. Серед численних мемуарних портретів, написаних автором, – його вчителі і друзі, творці української культури й державності.

Павличко, Д. Грім у січні [Текст]: поезії, переклади / Дмитро Павличко. – Київ: Основи, 2016. – 272 с.

«Грім у січні», нова поетична книжка Дмитра Павличка – це сповідь автора, його заповітне слово, що відкриває нам безодню людської трагедії, це його моральний суд над несправедливістю – і суд справедливості над поетом.

Павличко, Д. Спогади: Т. 2. [Текст] / Дмитро Павличко. – Київ: Ярославів Вал, 2016. – 632 с.

Галерея мемуарних портретів знакових людей часу від Івана Павла II і Євгена Маланюка до Чеслава Мілоша й Романа Лубківського та інших відомих постатей складає своєрідну літературно-поетичну карту духовного світу Дмитра Павличка.

Тут – інтерв'ю, щоденникові записи автора, зроблені на посаді Надзвичайного і повноважного посла України в Польщі, політичні виступи і заяви, зокрема про важливість наявності ядерної зброї в Україні,

необхідність набуття членства в НАТО та вшанування пам'яті вояків УПА.

Ця книжка – драматичний образ України ХХ-го й початку ХХІ століття.

Павличко, Д. Омела [Текст]: поезії / Дмитро Павличко. – Київ: Ярославів Вал, 2017. – 160 с.

Ця книжка Дмитра Павличка сповнена глибокої печалі й сумних визнань, як-от: «Українські козаки на службі в Катерини II були зрадниками своєї вітчизни».

Поет і сьогодні, в дні російсько-української війни, вбачає смертельну загрозу для України в «омелі московизни» та в заразі малоросійства.

Супроти цієї омели й цього духовного каліцтва поет виставляє такі потужні історичні постаті, як Іван Богун, Іван Мазепа, Тадеуш Костюшко, Симон Петлюра, Марко Безручко, Юрій Кондратюк, отець Григорій Хомішин з його неопалимою книжкою «Два царства» і, нарешті, батько самого автора — Василь Павличко, якому в новій збірці присвячено окрему поему «Батько».

Павличко, Д. Спогади: Т. 3. [Текст] / Дмитро Павличко. – Київ: Ярославів Вал, 2017. – 496 с.

Галерея мемуарних портретів знакових людей часу від Івана Миколайчука, Івана Чендея й Івана Марчука до Юрія Гагаріна і Юрія Якутовича та інших відомих постатей складає своєрідну літературно-політичну карту духовного світу Дмитра Павличка. Тут – інтерв'ю, щоденникові записи автора, зроблені під час поїздки до Нікарагуа, політичні виступи і заяви, зокрема, про українсько-польські відносини, необхідність оборони української мови як фундаменту нації, відхід України від кремлівського впливу та належне пошанування героїв Крут. Ця книжка – це драматичний образ України ХХ й початку ХХІ століття.

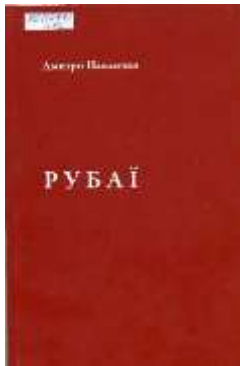
Павличко, Д. Спогади: Т. 4 [Текст] / Дмитро Павличко. – Київ: Ярославів Вал, 2018. – 560 с.

Галерея мемуарних портретів знакових людей часу від Василя Стуса, В'ячеслава Чорновола і Богдана Гориня до Микити Шумила, Олександра Білаша та інших відомих постатей складає своєрідну літературно-політичну карту духовного світу Дмитра Павличка. Тут – інтерв'ю, щоденникові записи автора, зроблені у Відні 1958 р. та під час поїздки на Кубу 1958 р., політичні виступи і заяви, зокрема, про українсько-польські відносини, необхідність оборони української мови як фундаменту нації, відхід України від кремлівського впливу та належне пошанування будівничих української державності Івана Мазепи та Івана Франка.

Павличко, Д. Мова [Текст]: поезії / Дмитро Павличко. – Київ: Ярославів Вал, 2019. – 128 с.

Зібрані тут понад сімдесят віршів Дмитра Павличка про мову дадуть читачам чимало матеріалу для осмислення мови не лише як суспільного феномену та однієї з найважливіших основ українського життя, а й як реальної дійової особи в бутті і творчості видатного поета, який ціле життя віддав боротьбі за утвердження української мови і захистові мовних прав українства.

Павличко, Д. Рубаї [Текст] / Дмитро Павличко. – Київ: [?], 2019. – 148 с.

Дмитро Павличко першим в українській поезії використав форму рубаїв для вислову розмаїтих переживань і думок, що разом складають певну картину світу, спостереження поета за філософською суттю життя. Важлива прикмета цих творів – намагання знайти моральні інстинкти в людській душі, відкрити вічне в тимчасовому, сказати найзаповітнішу правду людині.

Павличко, Д. Спогади: Т. 5 [Текст] / Дмитро Павличко. – Київ: Ярославів Вал, 2019. – 712 с.

Галерея мемуарних портретів знакових людей часу від Євгена Гуцала, Івана Марчука, Василя Івасюка до Івана Ющука, Софії Майданської та інших відомих постатей складає своєрідну літературно-політичну карту духовного світу Дмитра Павличка. Тут – інтерв'ю, щоденникові записи автора, зроблені у Варшаві 2000 р., політичні виступи і заяви, зокрема, про українсько-польські відносини, необхідність оборони української мови як фундаменту нації, відхід України від кремлівського впливу і належне пошанування будівничих української державності та вояків УПА; розвідки про польськомовного Івана Франка та Юліуша Словацького як передвісників української державності; неопубліковане інтерв'ю Соломії Павличко. Ця книжка – це драматичний образ України ХХ й початку ХХІ століття.

Павличко, Д. Яса [Текст]: поезії / Дмитро Павличко. – Київ: Ярославів Вал, 2019. – 120 с.

У пам'яті автора слово «яса» прийшло як військове явище з нашої козацької історії. У словнику Бориса Грінченка це рідкісне і саме тим дорогоцінне слово має таємничу, урочисту, музичну глибину. «Яса» - читаємо у словнику - огласка, шум. «Ой, Хмелю, - каже, - Хмелику! Вчинь еси ясу і поміж панами великого трусу». І далі: «Салют, привєтствие пальбы». «Із дванадцяти штук гармат гримали, ясу воздавали». І далі: «гостям лицарську ясу воздаємо – стріляємо». Дмитро Павличко вірить в нашу європейську майбутність і подає своїм читачам «Ясу» як привітання лицарям України.

Павличко, Д. Спогади: Т. 6 [Текст] / Дмитро Павличко. – Київ: Ярославів Вал, 2020. – 368 с.

Галерея мемуарних портретів знакових людей часу від Євгена Гуцала, Івана Марчука, Василя Івасюка до Івана Ющука. Софії Майданської та інших відомих постатей складає своєрідну літературно-політичну карту духовного світу Дмитра Павличка.

Тут – інтерв'ю, щоденникові записи автора, зроблені у Варшаві 2000 р., та у Братиславі 2002 р., політичні виступи і заяви, зокрема про українсько-польські відносини, патріотичний обов'язок оборони української мови як фундаменту нації, відхід України від кремлівського впливу і належне пошанування будівничих української державності та вояків УПА; розвідки про польськомовного Івана Франка та Юліуша Словацького як передвісника української самостійності; неопубліковане інтерв'ю Соломії Павличко.

Павличко, Д. Два кольори [Текст]: вибр. вірші, пісні, поеми / Дмитро Павличко. – Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2019. – 320 с.

До поетичного вибраного Дмитра Павличка — одного з найвідоміших українських поетів кінця II тисячоліття — увійшли найкращі вірші й поеми з усіх періодів його творчості.

Неймовірний темперамент і жага до життя круто заносили поета на шалених віражах XX століття, однак любов, як найвірніший компас, непомильно виводила його на сонячні шляхи правди і повертала до себе справжнього. Його збірки любовної лірики «Темниця твого обличчя» та «Золоте ябко» — особня сторінка у скарбниці української поезії, а пісню «Два кольори» з її прихованими смислами знає чи не кожний українець.

Павличко, Д. Поеми і притчі [Текст] / Дмитро Павличко. – Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2020. – 600 с.

Вельмишановний читачу, перед вами книга, де зібрані, мабуть, найголовніші поетичні твори Дмитра Павличка. Вони написані в різні часи молодості й зрілості автора. Їх можна сприймати як панораму боротьби українського народу за свою державність. Тут чути крик нашої землі, топтаної ворогами, і молитва до Учителя в образі якого поет змалював розп'ятого Бога. Тут чути так само сміх, непереможний гумор українського народу, а головними постатями тут є люди, обдаровані духом правди і свободи.

Павличко, Д. На грані життя [Текст] / Дмитро Павличко. – Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2021. – 176 с.

«У моїй книжці «На грані життя» подано поезії з давніх і новітніх часів. Деякі надруковані в газетах, а деякі знайдені в рукописах. Отже, збірка може бути по трактована як намагання автора тримати контакт із новими поколіннями читачів.»

*Дмитро Павличко
10.01.2021 р.*

Дитяча література

Павличко, Д. Плесо [Текст]: поезії / Дмитро Павличко; худ. оформ. Івана Остафійчука. – Львів: «Каменяр», 1984. – 95 с.

Поезії для дітей зі збірника «Плесо» прививають маленькому читачеві любов до Батьківщини, вчать його розпізнавати добро та зло, ведуть в чарівний світ казки.

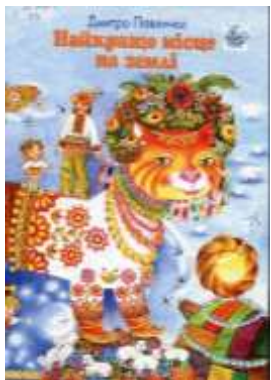

Павличко, Д. Рідна мова [Текст]: вірші / Дмитро Павличко; ред. Надія Кир'ян; худ.: Ніна Коваль, Олександр Коваль. – Київ: «Веселка», 1994. – 15 с.

Рідна мова – це рідні слова. Ось слово «мама». Воно ніби ввібрало в себе світ: колискову пісню і спів соловейка, рідний дім і вранішнє сонце, щедру ниву і квітучий сад...

І такі слова, як Україна», «рідна мова», «наш прапор» мають свої тасмниці, які ми намагаємось розгадати впродовж всього життя.

Тож хай ця книжечка відомого поета, лауреата Державної премії України ім. Т. Шевченка допоможе вам серйозно задуматися над дивосвітом рідний слів, почутих з уст роду і народу.

Павличко, Д. Найкраще місце на землі [Текст]: вірші / Дмитро Павличко; худ. Вікторія Ковальчук. – Київ: «Веселка», 2007. – 95 с.: іл.

Найкраще місце на землі – там, де ти народився, де вперше побачив сонце і вперше почув казку, де кишенька – у віночку, а журавель – у чобітках, де писанкові гори та рушникові ріки навчають любов до Батьківщини. Чудову книжку - подарунок українським дітям - створив лауреат української премії України імені Тараса Шевченка - Дмитро

Павличко. А допомагала йому лауреат премії імені Олени Пчілки – художниця Вікторія Ковальчук. Дзвінке поетове слово й вигадливий пензель майстрині розкриють у кожній дитині здібності до образного мислення й поетичного сприйняття світу.

Павличко, Д. Золоторогий олень [Текст]: поема / Дмитро Павличко. – Дрогобич: Коло, 2011. – 36 с.: іл.

Зворушлива поема-казка про людину і природу, жадібність і щедрість, ненависть і щире дружбу, сповнена світлої віри у перемогу добра над злом.

Для дітей середнього шкільного віку.

Павличко, Д. Веселка [Текст]: поема-казка / Дмитро Павличко. – Дрогобич: Коло, 2013. – 40 с.: іл.

Поема-казка "Веселка" видатного українського поета Дмитра Павличка - це зворушлива оповідь про щастя жити на рідній землі та бути потрібним людям. Для молодшого та середнього шкільного віку.

Павличко, Д. Золоторогий олень [Текст]: казкова поема / Дмитро Павличко; ред. Іван Малкович; худ. Оля Кваша. – Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2018. – 30 [3]с.: іл.

«Читаючи цю пречудову казку Дмитра Павличка про вірну дружбу хлопчика і оленя, я й досі відчуваю особливий трепет, а надто коли йдеться про цю нову — розширену і ґрунтовну — редакцію твору, яку автор зробив спеціально для нашого видання. У дитинстві це була моя улюблена книжка.

Сподіваюся, що вона полюбиться й вам, адже, на мою думку, «Золоторогий олень» — найкраща сучасна казкова поема для дітей.

Поетична казка настільки вразила талановиту львівську художницю Олю Квашу, що вона на кілька місяців утекла в Карпатські гори, щоб бродити стежками Золоторогого оленя, надихаючись на

створення цих непересічних ілюстрацій, намальованих у двох різних техніках, одна з яких філігранно імітує традиційні гуцульські кахлі».

Іван Малкович.

Дмитро Павличко [Текст]: [біогр., твори] // Відлуння десятиліть. Українська література другої половини ХХ ст.: навч. посіб / упоряд. М. О. Сорока. – Київ: Грамота, 2005. – С. 239-266. – (Шкільна бібліотека).

Цю книгу склали краці твори відомих українських поетів другої половини ХХ ст., включені Міністерством освіти і науки України до програми середньої загально-освітньої школи. Особливу увагу приділено поезіям, які за радянських часів практично були вилучені з літературного процесу.

Ільницький, М. Дмитро Павличко [Текст]: нарис творчості / М. Ільницький. – Київ: Дніпро, 1985. – 189 с. – (Літературний портрет).

Нарис присвячено творчості українського поета Дмитра Павличка. Широко розглядаються ідейне та тематичне багатство, образна палітра та самотність творчого доробку митця.

Яскравою сторінкою представлена також діяльність Д. Павличка як перекладача, критика, літературознавця.

Про Дмитра Павличка [Текст]: збірник статей / кол. авт.; упорядкування, вст. ст., бібліогр., Дмитра Пилипчука. – Київ: ВЦ «Просвіта», 2019. – 1040 с.

Видання є першою спробою всебічного розгляду постаті і творчості неповторго поета, перекладача, літературознавця та публіциста. Книга має дві частини: «Дмитро Павличко в Україні» та «Дмитро Павличко за кордоном». Подані тут 165 текстів 131 автора переконливо засвідчують, що, по-перше, постать Павличка належить до історичних імен української літератури першої величини, і, що по-друге, давно назріла необхідність розглядати його персоналію в парадигмі класики світової літератури.

Збручанський, О. Два кольори його душі [Текст]: [вшанування Дмитра Павличка в Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка літературно-меморіальною експозицією «Два кольори його душі»] / Олег Збручанський // Вільне життя. – 2024. – 30 жовт. – С. 4: фотогр.

Калита, О. Засоби поляризації міфологічних образів у «Віршах з Майдану» Дмитра Павличка [Текст] / Оксана Калита // Дивослово. – 2017. – № 2. – С. 38 – 41. – Бібліогр.: 7 назв.

Мельничук, Б. «...Мислитель, достойний продовжувач Івана Франка. Каменяр нової доби» : до 85-річчя Дмитра Павличка [Текст] / Богдан Мельничук // Дзвін. – 2014. – № 9. – С. 109 – 117.

Грабченко, Н. «Душа моя, немов черешня, понад снігами зацвіла». Пам'яті Дмитра Павличка [Електронний ресурс] / Наталія Грабченко // Суспільне. Культура. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2023. – Режим доступу: <https://suspilne.media/culture-/370747-dusa-moa-nemov-cheresna-ponad-snigami-zacvila-pamati-dmitra-pavlicka/>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 02.01.2023.

Дмитро Васильович Павличко [Електронний ресурс]: реферат // УкрЛіб. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], [?]. – Режим доступу: <https://www.ukrlib.com.ua/referats/printit.php?tid=12144>,

вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 02.01.2025.

Кабаций, М. Що ми пам'ятатиме про Павличка: творчість, активізм та вірші, що стали хітами [Електронний ресурс] / Марія Кабаций // Українська правда. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2023. – Режим доступу: <https://life.pravda.com.ua/culture/2023/01/30/252613/>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 02.01.2023.

Людина-епоха: хто такий поет Дмитро Павличко [Електронний ресурс] // Суспільне. Культура. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2024. – Режим доступу: <https://susplne.media/culture/286339-ludina-epoha-hto-takij-dmitro-pavlicko/>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 02.01.2023.

Павличко Дмитро Васильович [Електронний ресурс] // Вікіпедія. Вільна енциклопедія. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2024. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Павличко_Дмитро_Васильович, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 02.01.2025.

Павличко Дмитро Васильович. Життя та творчість [Електронний ресурс] // УкрЛіб. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], [?]. – Режим доступу: <https://www.ukrlib.com.ua/bio/printit.php?tid=1659>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 02.01.2025.

Павличко Дмитро Васильович. Український поет, перекладач, літературний критик, громадсько-політичний діяч [Електронний ресурс] // LB.ua. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2023. – Режим доступу: https://lb.ua/file/person/3689_pavlichko_dmitro_vasilovich.html, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 02.01.2023.

Погорецький, В. Братня веселка Дмитра Павличка [Електронний ресурс] / Володимир Погорецький // Золота пектораль. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2019. – Режим доступу: <http://zolutapektoral.te.ua/братня-веселка-дмитра-павличка/>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 02.01.2023.

Терен, Т. «Моє життя і творчість обертаються навколо України». Дмитро Павличко [Електронний ресурс] / Тетяна Терен // Історична Правда. – Електрон. текст. та граф. дані. – [Україна], 2023. – Режим доступу: <https://www.istpravda.com.ua/articles/2023/02/1/162354/>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. – Опис зроблено 02.01.2023.